

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 41/2011-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. mája 2011 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti D., a. s., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou A., spol. s r. o., B., v mene ktorej koná konateľ Mgr. J. M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 53 Er/2271/08-44 zo 6. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti D., a. s., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 53 Er/2271/08-44 zo 6. septembra 2010 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava II č. k. 53 Er/2271/08-44 zo 6. septembra 2010 z r u š u j e .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. decembra 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti D., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 53 Er/2271/08-44 zo 6. septembra 2010 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“). Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 41/2011-13 z 25. januára 2011 prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie.

Sťažovateľka zdôvodňujúc svoju sťažnosť uviedla, že *«v danom prípade Okresný súd Bratislava II nerešpektoval platnú a účinnú právnu úpravu a rozhodol mimo jej rámca. Pochybenie konajúceho súdu je umocnené tým, že svoje rozhodnutie neoprel o žiadne zákonné ustanovenie, rozhodnutie nie je odôvodnené a skutočnosti v ňom uvedené sú nepravdivé. Navyše rozhodnutie súdu ignoruje i ustálenú súdnu prax a judikatúru a predstavuje značnú ľubovôľu v rozhodovaní konajúceho súdu. Zároveň ide o exekučné konanie, pri ktorom dochádza k priamemu zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľa a potreba poskytnutia náležitej právnej ochrany zo strany súdu je o to dôležitejšia. ...*

Sťažovateľ má za to, že Rozsudok Okresného súdu Košice II, č. k. 17 C/12/2006-59, ktorý má byť exekučným titulom v danom spore neobsahuje takú individualizáciu účastníkov konania, aby mohli ísť o vykonateľný exekučný titul, keďže odporca je označený iba obchodným menom, nesprávnym sídlom, bez uvedenia IČO.

Súdna exekúcia podľa názoru sťažovateľa môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Materiálna vykonateľnosť exekučného titulu je daná len vtedy, ak na základe vykonateľného rozhodnutia možno bezpečne identifikovať osobu oprávneného a povinného podľa pojmových znakov zodpovedajúcich právnym normám, presné vymedzenie práv a povinností, prípadne ich vzájomnú podmienenosť, a iné.

„Formálna a materiálna vykonateľnosť exekučného titulu sú rovnocenné zložky vykonateľnosti rozhodnutia. Chybnosť alebo nedostatok niektorej zložky vykonateľnosti, ktorý sa v praxi neraz nahrádza, najmä pri materiálnej vykonateľnosti, len výkladom namiesto jednoznačného obsahu exekučného titulu, spôsobuje neprípustnosť vykonania exekúcie a jej zastavenie.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu SR 58/1997 a Rozsudok Najvyššieho súdu SR 3 Cdo 164/96)...

V tomto prípade podľa názoru povinného nie je splnená podmienka prechodu povinností z exekučného titulu podľa ustanovenia § 37 ods. 3 Exekučného poriadku. Po vydaní exekučného titulu totiž nedošlo ku žiadnej skutočnosti, ktorá by zakladala prechod práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu zo spoločnosti S. na spoločnosť D., a. s. v likvidácii. Ak súd zaviazal na plnenie v čase vydania rozhodnutia neexistujúci subjekt, nemôže dôjsť k prechodu povinností zo subjektu, ktorý nemá právnu subjektivitu na iný subjekt práva, nevnímajúc ten fakt, že v zmysle citovaného ustanovenia Exekučného poriadku sa vyžaduje, aby ku skutočnosti majúcej za následok prechod práv a povinností došlo po vzniku exekučného titulu, čo daný prípad taktiež nespĺňa. ...

Na základe uvedených skutočností majú sťažovatelia za to, že v danom prípade existuje dôvod, pre ktorý je exekúcia č. k. 53 Er/2271/2008-22 neprípustná a spoločnosť D., a. s. v likvidácii nie je právnym nástupcom osoby uvedenej v exekučnom titule. ...

Okresný súd Bratislava II sa v rozhodnutí o námietkach nijako nevysporiadal s námietkou povinného ohľadom neexistencie odporcu v čase vydania rozhodnutia a z toho vyplývajúcej nemožnosti prechodu práv a povinností z exekučného titulu, ktorý bol od počiatku nulitným právnym aktom, keďže zaväzoval na úhradu neexistujúci subjekt. ... Tvrdenie Okresného súdu Bratislava II podľa ktorého exekučný titul prevzala spoločnosť S., a. s. považuje sťažovateľ za nepravdivé...

Okresný súd Bratislava II neposkytol sťažovateľovi ochranu pred neprípustnou exekúciou, neposkytol mu tak ochranu jeho vlastníckeho práva, ktorú mu zaručuje Ústava SR.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„Základné právo sťažovateľ a na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR a právo vlastníť majetok a právo na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 Ústavy SR bolo porušené právoplatným Uznesením Okresného súdu Bratislava II, č. k.: 53 Er/2271/08-44 zo dňa 06. 09. 2010.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č. k.: 53 Er/2271/08-44 zo dňa 06. 09. 2010 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.“

Okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti okrem iného uviedol:

„Tunajší súd vydal dňa 16. 02. 2009 rozhodnutie č. k. 53 Er/2271/2008-22, ktorým vyhovel námietkam povinného, pričom uznesenie bolo zrušené rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 18 CoE/180/2009-41 s tým, že z predložených listinných dôkazov, najmä z rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 17 C/12/2006-59 nie je zrejmé, komu bol rozsudok doručený, nakoľko v čase vydania rozhodnutia skutočne spoločnosť S., pod týmto obchodným menom už neexistovala. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, komu bol exekučný titul doručený, keďže exekučný titul bol vydaný v čase vymazania povinného subjektu z obchodného registra. S poukazom na ust. § 107 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, na základe univerzálnej sukcesie prešla povinnosť zaniknutej spoločnosti S., K., na S. a následne D, a. s. Na základe uvedeného sa javí, že námietky povinného sú nedôvodné, nakoľko sa jedná o univerzálnu sukcesiu prechodu pohľadávky a preto v novom konaní bude potrebné skúmať doručenie exekučného titulu podľa predložených doručeníek.

Na základe uvedených skutočností si tunajší súd zapožičal spis sp. zn. 17 C/12/2006 z Okresného súdu Košice II za účelom preskúmania doručenia exekučného titulu, pričom zistil, že dňa 14. 02. 2007 prevzala exekučný titul S., a. s., ktorej právnym nástupcom je D., a. s., ktorá ako právny univerzálny nástupca S., a. s., prevzala všetky jej práva a záväzky a teda aj dlh vymáhaný v danom exekučnom konaní. Preto námietky proti exekúcii súd ako nedôvodné zamietol dňa 06. 09. 2010 uznesením č. k. 53 Er/2271/2008-44.

Ďalej poukazujem na skutočnosť, že súdny exekútor dňa 13. 01. 2011 vrátil súdu v zmysle § 60 Exekučného poriadku poverenie na vykonanie exekúcie z titulu, že exekučné konanie skončilo vymožením pohľadávky, príslušenstva a trov exekúcie. V zmysle § 61 Exekučného poriadku navrátenie do predošlého stavuje v exekučnom konaní vylúčené.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s vyjadrením sťažovateľky z 29. apríla 2011 a vyjadrením okresného súdu

z 30. marca 2011, ako aj s obsahom napadnutého uznesenia a vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 53 Er/2271/2008 dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Predmetom konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 53 Er/2271/2008 bolo vymoženie sumy 15 641,83 €, trov konania, trov právneho zastúpenia a trov exekúcie od právnej predchodkyne sťažovateľky a neskôr po zmene účastníkov exekučného konania od sťažovateľky. Okresný súd vydal 29. decembra 2008 súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie č. 5102062423.

Právna predchodkyňa sťažovateľky podala proti exekúcii námietky, ktoré odôvodnila tým, že v rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 17 C 12/2006-59 z 8. januára 2007 subjekt označený ako odporca, t. j. S., K., v čase vydania rozsudku neexistoval. Podľa jej názoru uvedeného v námietkach proti exekúcii predpokladom účinného a vykonateľného súdneho rozhodnutia je presné označenie účastníkov konania spôsobom, ktorým to určujú právne predpisy. Poukázala na to, že súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Materiálna vykonateľnosť exekučného titulu je podľa nej daná len vtedy, ak na základe vykonateľného rozhodnutia možno bezpečne identifikovať osobu oprávneného a povinného a chybnosť alebo nedostatok niektorej zložky vykonateľnosti spôsobuje jej neprípustnosť. Z uvedených dôvodov sťažovateľka žiadala vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a následne ju zastaviť.

Okresný súd uznesením č. k. 53 Er/2271/2008-22 zo 16. februára 2009 námietkam proti exekúcii vyhovel. Vychádzajúc z výpisov z obchodného registra považoval námietky v plnom rozsahu za dôvodné.

Na odvolanie oprávnenej - Lekáreň pri nemocnici, s. r. o., 1. mája 15, Banská Štiavnica, Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 18 CoE 180/2009-41 z 24. februára 2010 uznesenie okresného súdu č. k. 53 Er/2271/2008-22 zo 16. februára 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože

z „predložených listinných dôkazov najmä z rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 17 C/12/2006-59 nie je zrejmé, komu bol rozsudok (exekučný titul) doručený, nakoľko v čase vydania rozhodnutia skutočne spoločnosť S., pod týmto obchodným názvom už neexistovala. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, komu bol exekučný titul (rozsudok) doručený keďže exekučný titul bol vydaný v čase vymazania povinného subjektu z obchodného registra. S poukazom na ust. § 107 ods. 4 O. s. p., na základe univerzálnej sukcesie prešla povinnosť zaniknutej spoločnosti S., K., na S. a následne D., a. s. B. Z predložených listinných materiálov nie je zrejmé, komu bol exekučný titul v čase jeho vydania doručený.

Na základe uvedeného sa javí, že námietky povinného sú nedôvodné, nakoľko sa jedná o univerzálnu sukcesiu prechodu pohľadávky, a preto v novom konaní bude potrebné skúmať doručenie exekučného titulu podľa predložených a vystavených doručeníek a opakovane o námietkach povinného rozhodnúť.“

Okresný súd po zrušení svojho uznesenia zo 16. februára 2009 krajským súdom doplnil dokazovanie preskúmaním vyžiadaného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 17 C 12/06. Zistil, že „*exekučný titul č. k. 17 C 12/2006-59 prevzal dňa 14. 2. 2007 S. a. s.*“. Po doplnení dokazovania v zmysle rozhodnutia krajského súdu uznesením sp. zn. 53 Er/2271/08 zo 6. septembra 2010 námietky povinného zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia okrem iného uviedol: „*Právnym nástupcom spoločnosti povinného z exekučného titulu: S., K., je D., a. s.*

Na základe uvedených skutočností súd rozhodol tak, že námietky povinného proti exekúcii zamietol, pretože D., a. s. je právnym nástupcom pôvodného povinného v exekučnom titule. Zmluvou o zlúčení vo forme notárskej zápisnice č. N 162/2006, Nz 38844/2006, NCRIS 38675/2006 zo dňa 5. 10. 2006 vstúpila D., ako univerzálny sukcesor, do všetkých práv a povinností S.“

Napokon okresný súd uznesením č. k. 53 Er/2271/2008-56 z 23. novembra 2010 pripustil zmenu účastníkov konania na strane povinného tak, že namiesto spoločnosti D., a. s. v likvidácii, Einsteinova 25, Bratislava, IČO: ..., vstúpila do konania ako povinná D., a. s., B., IČO: ..., z dôvodu, že 31. decembra 2009 nadobudla účinnosť zmluva o predaji podniku zo 16. decembra 2009 uzatvorená medzi označenými obchodnými spoločnosťami.

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 53 Er/2271/08 zistil, že exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky, príslušenstva a trov exekúcie 3. januára 2011. Exekútor vrátil okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie 13. januára 2011.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o

ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05). Ústavný súd tiež nie je ani orgánom oprávneným zjednocovať právne názory všeobecných súdov (I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09); v konkrétnych prípadoch posudzuje ústavný súd len ich ústavnú akceptovateľnosť (III. ÚS 313/2010).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že čl. 46 ods. 1 ústavy garantuje súdnu ochranu aj právam vyplývajúcim z exekučného titulu založeného vykonateľným rozhodnutím súdu (I. ÚS 5/00).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách,

ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu právo na súdnu ochranu neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Avšak svojvoľný výklad zákonov a nerešpektovanie procesných pravidiel a procesných záruk spravodlivého procesu môže mať za následok aj porušenie základného práva a slobody sťažovateľa (III. ÚS 85/09). O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať predovšetkým v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. III. ÚS 190/08).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Podstatou sťažovateľkiných námietok je nesúhlas s právnymi závermi okresného súdu (okresný súd bol pri svojom rozhodnutí viazaný aj právnym názorom krajského súdu

vyplývajúcim z uznesenia č. k. 18CoE180/2009-41 zo 6. septembra 2010), ktoré nepovažovali za rozhodujúcu námietku právnej predchodkyne sťažovateľky, že odporca uvedený v exekučnom titule (t. j. rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 17 C 12/2006-59 z 8. januára 2007) nemal v deň vyhlásenia rozsudku právnu subjektivitu a že z uvedeného dôvodu tento exekučný titul nepovažovali za nulitný a nikoho nezaväzujúci. Podľa názoru sťažovateľky exekučný titul musí spĺňať podmienku materiálnej vykonateľnosti, ktorá je daná len vtedy, ak na základe vykonateľného rozhodnutia možno bezpečne identifikovať osobu oprávneného a povinného. Súčasne sa odvolala na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý sa k uvedenej problematike vyjadril v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 164/96 a právne závery v ňom obsiahnuté zahrnul do svojej ustálenej judikatúry (R 58/1997).

Podľa § 37 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Ústavnému súdu z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ako aj z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, ktorého právny názor bol v danej veci pre okresný súd záväzný predovšetkým vyplynulo, že otázku identifikácie povinného v exekučnom konaní nevideli všeobecne súdy ako spornú, keďže v zmysle § 107 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku považovali právnu predchodkyňu sťažovateľky a neskôr sťažovateľku za právnu nástupkyňu osoby označenej v exekučnom titule (S.).

Okresnému súdu súd v napadnutom uznesení č. k. 53 Er/2271/08-44 zo 6. septembra 2010, a rovnako tak aj krajskému súdu v uznesení č. k. 18 CoE 180/2009-41 z 24. februára 2010 bolo známe, že subjekt označený v rozsudku Okresného súdu Košice II vydanom pod

č. k. 17 C 12/2006-59 z 8. januára 2007, t. j. S., K., v čase vydania exekučného titulu neexistoval, pretože bol vymazaný z obchodného registra už 24. augusta 2006. Okresný súd navyše po zrušení svojho uznesenia č. k. 53 Er/2271/08-22 zo 16. februára 2009 krajským súdom zistil, že rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 17 C 12/2006-59 z 8. januára 2007 prebrala 14. februára 2007 obchodná spoločnosť S-, a. s., IČO: ..., ktorá však v čase doručenia označeného rozsudku už v skutočnosti neexistovala – 31. decembra 2006 bola zlúčená so z. D. a 1. januára 2007 sa jej univerzálnym právnym nástupcom stala obchodná spoločnosť D., a. s., IČO ... Podľa názoru ústavného súdu však okresný súd pri vyvodzovaní právnych záverov z takto zistených skutkových okolností neprihliadol na relevantné zákonné ustanovenia Exekučného poriadku a ich ustálený právny výklad.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na právny výklad § 41 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého je exekučný súd povinný skúmať formálne a materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu (pozri napr. Tomašovič M.: Exekučný poriadok s komentárom, Poradca podnikateľa, 2006; tiež pozri ASPI, Komentár k Exekučnému poriadku § 41- § 42, J. Mazák). Materiálnym predpokladom vykonateľnosti exekučného titulu je okrem iného aj to, či účastníci označení v rozhodnutí skutočne existujú (respektíve, či skutočne existovali v čase vydania rozhodnutia), a teda či nejde o rozhodnutie voči „non subjektu“. Ďalej je materiálnym predpokladom vykonateľnosti exekučného titulu aj to, či sú účastníci konania dostatočne individualizovaní, teda či nemožno mať neodstrániteľnú pochybnosť, o koho ide. Exekučný súd skúma exekučný titul pri rozhodovaní o žiadosti exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku), tiež na prípadnú námietku povinného proti exekúcii (§ 50 Exekučného poriadku), ako aj na prípadný návrh povinného na zastavenie exekúcie (§ 58 exekučného poriadku). Súčasne platí, že exekučný súd nie je oprávnený preskúmať vecnú správnosť exekučného titulu, teda zaoberať sa správnosťou skutkových a právnych záverov orgánu, ktorý exekučný titul vydal.

Z uvedeného výkladu § 41 Exekučného poriadku vychádza aj judikatúra najvyššieho súdu (napr. R 58/1997), ktorý vyslovil, že „*súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej*“ a „*ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená,*

musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“. Ústavný súd poznamenáva, že v prípade, z ktorého vychádzalo citované rozhodnutie najvyššieho súdu, osoba označená v exekučnom titule v deň vydania exekučného titulu neexistovala a nemala ani žiadneho právneho nástupcu, ktorý by v tomto čase existoval.

V okolnostiach posudzovaného prípadu konal podľa ústavného súdu Okresný súd Košice II v konaní o zaplatenie peňažnej pohľadávky v sume 15 641,83 € neskôr exekučne vymáhanej so subjektom, ktorý v čase vydania rozhodnutia neexistoval (išlo o „S.“, resp. obchodnú spoločnosť „S., a. s.“). Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj doručenie tohto rozsudku obchodnej spoločnosti S., a. s., ktorá v čase doručenia rozsudku už taktiež neexistovala. Z uvedeného dôvodu preto exekučný titul, ktorý bol podkladom začatej exekúcie, nemohol spĺňať materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu, t. j. že subjekt uvedený v exekučnom titule ako povinný existoval aj v čase jeho vydania. Na uvedený záver nemá vplyv ani ustanovenie § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, podľa ktorého možno viesť exekúciu aj proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí uvedený ako povinný, avšak len za predpokladu, že na neho prešla povinnosť z exekučného titulu, pretože toto ustanovenie možno aplikovať len v tých prípadoch, keď po vydaní exekučného titulu došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z neho vyplývajúcich.

Okrem toho rozhodnutie okresného súdu je nepreskúmateľné, pretože z jeho obsahu nevyplýva, akým ustanovením Exekučného poriadku alebo iného právneho predpisu sa pri rozhodovaní riadil a podľa čoho postupoval. Inými slovami, v danom prípade nemožno z napadnutého rozhodnutia zistiť, ktorú právnu normu konajúci všeobecný súd aplikoval a na základe akých právnych záverov subsumoval daný prípad pod právnu normu relevantnú v danom prípade. Na základe toho, ale aj opísaných nedostatkov napadnutého rozhodnutia ústavný súd dospel k záveru o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Okresný súd (vo veci viazaný aj právnymi názormi krajského súdu uvedenými v uznesení č. k. 18 CoE 180/2009-41 z 24. februára 2010) pochybil, keď rozhodol v rozpore s právnymi normami majúcimi na daný prípad dopad, t. j. § 41 ods. 1, § 50 ods. 1 prvá veta in fine „sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná“, ako aj § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Súčasne okresný súd rozhodol v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu.

Právne závery okresného súdu sa javia ústavnému súdu ako svojvoľné a vykazujúce prvky arbitrárnosti. Základom pre formulovaný záver ústavného súdu je však nielen zistenie o ústavne nekonformnom právnom posúdení daného prípadu okresným súdom, ale rovnako tak aj zistenie nedostatočnosti a arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia.

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postupom a rozhodnutím okresného súdu č. k. 53 Er/2271/08-44 zo 6. septembra 2010 bolo porušené právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Keďže po právoplatnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorým boli námietky povinného proti exekúcii zamietnuté, už neexistovali žiadne právne prekážky brániace vykonaniu exekúcie na peňažné prostriedky sťažovateľky a tieto boli aj reálne vymožené, došlo tým súčasne aj k zásahu do majetkovej sféry sťažovateľky a vzhľadom na ústavnú neudržateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu tiež aj k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Keďže napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu označených základných práv sťažovateľky (bod 1 výroku tohto nálezu), ústavný súd v nadväznosti na to zrušil namietané uznesenie okresného súdu č. k. 53 Er/2271/08-44 zo 6. septembra 2010 (bod 2 výroku tohto nálezu).

Súčasne však bolo potrebné prihliadnuť aj na ustanovenie § 60 písm. e) Exekučného poriadku, z ktorého vyplýva, že exekučné konanie sa skončí vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie, a súčasne aj na § 61 Exekučného poriadku, podľa ktorého navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené.

Ústavnému súdu sú z jeho rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 274/08, IV. ÚS 221/07) známe prípady, keď najvyšší súd na základe podaných mimoriadnych

opravných prostriedkov (mimoriadneho dovolania) zrušil nezákonné rozhodnutie vydané v exekučnom konaní okresnými súdmi, avšak keďže medzi časom bolo exekučné konanie skončené z dôvodu vymoženía pohľadávky, rozhodnutie najvyššieho súdu už nemohlo zmeniť zákonný dôsledok tohto vymoženía pohľadávky – t. j. skončenie exekučného konania. Ústavný súd sa v takýchto prípadoch plne stotožňuje s citovaným právnym názorom, že vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie dochádza ku skončeniu exekučného konania a že v dôsledku uplatňovania zásady zákazu navrátenia do predošlého stavu nemožno už tento zákonný dôsledok zmeniť. V okolnostiach posudzovaného prípadu sťažovateľka nepožiadala ústavný súd o odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, a preto súdnemu exekútorovi nič nebránilo vymáhanú pohľadávku s príslušenstvom a trovami exekúcie vymôcť, a tak ukončiť vedené exekučné konanie. Vzhľadom na to, že v uvedenom prípade bolo zistené, že do vydania tohto nálezu došlo ku skončeniu exekučného konania vedeného proti sťažovateľke, preto v tomto konaní ústavný súd popri vyslovení porušenia základného práva sťažovateľky zrušil nezákonné rozhodnutie okresného súdu a návrhu na vrátenie veci na ďalšie konanie okresnému súdu nemohol vyhovieť.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2011